

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3 w niedziele i święta k. 5.

Dziś: Józefa z Kopertynu.
Piątek: Januariusza Biskupa M.
Sobota: Eustachjusza Męcz.
Niedziela: Mateusza Apost. i E.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 30 r.
Zachód 3 4 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 2.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 40.
Zachód 6 8.
Długość dnia godzin 12 minut 40.
Ubyło 4 3.

Poniedziałek: Maurycego Męcz.
Wtorek: Tekli Panny M.
Środa: N.M. P. od wykupu niewolnik.
Czwartek: Aurelii P. i Kleofasa.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczone nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

ALENDARZ

Widowiska: Teatr wielki: „Prelegent” i „Coppelia”; — Teatr letni (w ogrodzie Saskim): „Kobiety z kamienia”; — Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Zemsta pana Martin” i „Naprzeciwno”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Cudzoziemcy o Warszawie.

Korespondenci pism zagranicznych wysłani specjalnie do Skierniewic, rzecz prosta, iż zboczyli do Warszawy i — co zatem idzie — wrażenie w syrenim grodzie odniesione pośpieszyli utrwalić na szpaltach swoich dzienników.

Wrażen tych i szkiców wiązanek zamierzamy podać czytelnikom naszym, bez komentarzy, w dosłownym przekładzie.

Pierwszy głos o Warszawie zabrał we wtorkowym (16-go b. m.) numerze *Kölnische Zeitung* Paweł Lindau.

Pisze on co następuje:

„Pobyt w małej polskiej mieścinie, gdzie co chwila brak zupełny wodociągów dokucza, a brak perskiego proszku dotkliwie czuć się daje, należy do tych życia przyjemności, bez których obcy się do prawdy bez trudności przechodzi. Wczoraj tedy po południu wróciłem napowrót do Warszawy ze Skierniewic, gdzie już nie nowego do widzenia ani dowiedzenia się nie było.

Zwykły pociąg przebywał tę przestrzeń we dwie, pośpieszny w półtorej godziny. Niepowabny krajobraz, płaszczyna, gdzie nigdzie pokryta na małej przestrzeni lasem, tu i owdzie stadem owiec, świąt lub gromadką rolników upstrzona, nie zmieniła się również jak i Warszawa nie a nie w ciągu ubiegłych 24 godzin.

Warszawa, licząca do 450,000 mieszkańców, żywo mi przypomina Berlin z przed lat dwudziestu.

Sprawia ona stanowczo wrażenie wielkiego europejskiego miasta, ale wrażenie niezbyt mile. Główne ulice ciągnące się równolegle z Wisłą: Krakowskie-Przedmieście i jego przedłużenie Nowy-Swiat, zakończony pięknymi drzewami wysadzona Aleja Ujazdowska, szerokie, z licznymi prywatnymi i rządowymi palacami, ze świetnymi sklepami, ożywione, mają niemal wszystko co potrzeba, a jednak — brakuje tu jeszcze wielu rzeczy co sprawia, iż owe wielkie miasto nie wywiera narazie na cudzoziemcu dodatniego wrażenia.

Architektura domów jest — jednym słowem — dosyć monotonna. Podczas gdy w miastach niemieckich, a w szczególności w Berlinie, zamilowanie do oryginalnych i gustownych gmachów wzrosło wielce w ciągu ostatnich lat pięćdziesięciu, podczas gdy tam szybko, jak na drożdżach, wzrastają jedne po drugich budowle wspaniałe, zmieniające dodatnio miasta powierzchowność — tu przeobrażenie owo rozwija się dosyć powoli.

I tu, rzecz prosta, wiele nowych powstaje budowli, wznoszą się pojedyncze, piękne nawet domy, ale trzeba je cudzoziemcowi palcem wskazać by je dostrzegł; nie ma tu nie rzuci się w oczy, świadcząc o pomyslnym rozwoju i wzroście dobrobytu miasta.

Brak jest obrzydliwy, toczą się po nim dorożki brudne, zaprzężone w dwie zjeżdżone szkapę, trzęsąc, że rozpacz bierze; głębokie rynsztoki, z mostkami przed bramami domów, przypominają dawne, niemiłej pamięci, przedkanalizacyjne czasy, a rozlewają dokola won tak niemiłą, jak ongi owe rynsztoki berlińskie, może gorszą jeszcze.

Na ulicach nie spotkać wykwintniejszego powozu, żadnej damy w gustowniejszej tualecie. Zaludniają ulice jedynie niższe klasy ludności, jedynie rzemieślnicy i wyrobnicy, niewyglądający nazbyt ponętnie a obok nich roją się gęsto żołnierskie mundury.

Wczorajsze popołudniowe godziny spożytkowałem

na rozpatrzenie się po mieście w towarzystwie mojego przyjaciela, władającego polskim językiem. W końcu alei Ujazdowskiej, będącej oczywiście ulubionym miejscem przechadzki warszawiaków, znajduje się bardzo piękny, cienisty park a wśród niego wznoszą się obydwa letnie pałace, Belweder i Łazienki.

W Łazienkach rezydował Cesarz podczas pobytu swego w Warszawie. Pałac wznosi się w środku wody, dokoła sztuczne porobiono baseny; piękny i elegancki gmach, występujący z wody w olśniewającej biele obramowanej ciemną zielenią parku, sprawia zwłaszcza z mostu Sobieskiego niezwykle wesołe, pełne spokoju, wrażenie. Ale długo rozglądać się nie miałem czasu a już obejrzeć pomnika Sobieskiego, wzniesionego na moście wcale nie mogłem, bo powozem przez dłuższy czas zatrzymywać się na moście nie wolno.

Wieczór spędziłem w Wielkim teatrze. I tu wielki świat Warszawy świecił nieobecnością. Wcale niegustowna sala skąpo była zapelniona, łoże były prawie puste, „Faworytę” grano wcale nieźle, a orkiestra zasługiwała nawet na zupełne uznanie. Młody tenor ma głos bardzo piękny, świeży i silny, a primadonna posiada wiele temperamentu.

Są może artystki obdarzone większym głosem niż warszawska śpiewaczka, ale wątpię, czy która z nich posiada bujniejsze i czarniejsze — włosy. Obecnie moda się stała w Berlinie mówić z lekceważeniem o Meiningerach. Nigdzie mi atoli ich zasługi położone około wyrobienia smaku na scenach niemieckich nie stanęły tak żywo na myśli, jak tu właśnie. Okropne kostjomy, których by u nas szukać u handlarzy karnawałowych przebrań, wytarty atlas z najtańszym szychem, ubogie dekoracje, na które już dziś bez obrzydzenia patrzeć nie sposób, wszystko to jeszcze paradytuje tu na scenie i nikogo to nie razi.

Ze szczerem zdziwieniem przekonałem się, iż polska mowa miękkiego i melodyjnego nabiera dźwięku w śpiewie. Natomiast balet, który przecie uży-

PANNA CHORAŻANKA.

POWIEŚĆ Z CZASÓW SASKICH

przez
Waleręgo Przyborowskiego.

(Dokończenie).

Wyszli z małej komnatki księcia, a Gołabek mówi:

— Zjecie co?...
— Ktoby tam jadł! — odrzekł Bębnowski — przecieżśmy wyruszyli po śniadaniu...

— Bał co mi tam za śniadanie mospanie — zawoła Gołabek — barszcz z rurą i polewka z wina! Mnie strasznie bureczy po brzuchu, głodnym jak pies...

— A to jedz, panie bracie — rzeknie Gogolewski, wskazując na zastawione stoly w sąsiedniej komnacie.

Przysiadł się więc tam Gołabek i zawiązał gorące zrazy z kaszą aż mu się uszy trzęsły, a Bębnowski, Zaprzaniec i Gogolewski tymczasem gawędzili.

— Co on tam pisał, ten Rzeszotarski? — pytał Bębnowski.

— Czyż ja wiem? zkądże ja o tem mogę wiedzieć? — śmiał się Gogolewski.

— To Rzeszotarski jest pisarzem u księcia?

— Jest i nie jest. Pisarzy książę ma dużo, ale że Rzeszotarski pięknie pisze, a nade wszystko umie i po francusku, i po niemiecku, i po włosku a nawet po moskiewsku i po łacinie pisać, więc go książę używa tylko w bardzo ważnych razach. Ztąd to Rzeszotarski, choć śmieszny jest i sepleni szkaradnie, jest w wielkich łaskach u księcia wojewody.

— Patrzcie! to ten Rzeszotarski taki mądry? nigdybym tego nie przypuszczał — dziwił się Zaprzaniec.

— Tak, tak — odpowiadał Gogolewski — uczył on się w szkole w Lunewilu, u króla Stanisława Leszczyńskiego, i zdolny jest bardzo. Młody tylko jeszcze i pstro nieraz ma w głowie, zwłaszcza jak sobie podochoci. Już się głupio się znalazł w Drugni, prawda?

— Pewno, że głupio! — odrzekł Zaprzaniec.

Tak sobie gadali, przechodząc się po komnatach, napełnionych szlachtą. Gogolewski prawie ze wszystkimi się znał, i Bębnowski zauważył, że miano dla niego wielki szacunek. Nareszcie książę wojewoda się ukazał. Za nim szedł zaraz Rzeszotarski z pliką papierów i dwóch jeszcze jakichś bardzo poważnych szlachciców.

— Mości panowie, na koni! — zawołał wojewoda — jedziemy do izby poselskiej.

Ruch się zrobił niezmierny. Wszyscy porwali się, przypasywano szable, ukrywano pod kontuszami pistolety, nadziewano czapki i wielkie rękawice losowe z karwaszami po łokcie. Książę wsiadł do karocy z Rzeszotarskim i dwoma owymi poważnymi szlachciami, reszta zaś dopadała koni. Nasi znajomi z Gogolewskim na czele stanęli tuż przy karocy — i tak tłumnie, gwarno, buńczucznie, ruszono Krakowskim Przedmieściem na zamek.

Tu tłok był ogromny. Właśnie zjeżdżano się ze wszystkich stron. Karoca za karocą, otoczona tłumem zbrojnych dworzan, wpadała przez bramę krakowską na dziedziniec zamkowy. Szlachta konno lub pieszo tłoczyła się — mnóstwo tak zwanych arbitrow pchało się, chcąc się dostać do sali sejmowej, choć gwardja królewska nie chciała ich wpuszczać. Ale oni na to nie zważali, gdyż chcieli być świadkami sceny, jak będzie wyrzucany z sali graf Bryl, jako nieszlacheć. Wszyscy o tem wiedzieli i o tem tylko

gadano. Nie wiedziiano tylko, kto pierwszy podniesie protest w izbie przeciw obecności Bryla. Bądź co bądź, widowisko zapowiadało się ciekawie i tłum, żądny zawsze nowości, napływał ze wszech stron. Dzięki temu, przy wjeździe w bramę kłótnie, pogrozki, wymyślania, a nawet czasem brzęk szabli słyszeć się dawał. Wóznice tłukli się biczami, turkot kół, gwar ludzki, tentent koni i rżenie ich niespokojne uzupełniały ten obraz, prawdziwie piekielne wrażenie robiący.

Ta sama wrzawa i hałas panował w sali sejmowej. Prawie wszyscy posłowie siedzieli już na swych ławach i wszyscy, widoczne to było, byli uzbrojeni. Właśnie jakiś młody i bardzo piękny na twarzy człowiek, ubrany z elegancją po francusku, w wielki, z różowego atlasu frak, stał na ławie i wołał co mu sił starczyło:

— Mości panie marszałku, proszę o głos!

— Kto to jest? — spytał Bębnowski Gogolewskiego.

— To jest imcipan stolnik litewski, Stanisław Poniatowski, poseł liwski. Ale to się już zaczyna. Chodźmy na tamtą stronę.

I poszli na stronę prawą izby, gdzie właśnie pan stolnik krzyczał co miał sił:

— Mości panie marszałku, proszę o głos!

W tejże chwili ze strony przeciwnej, kędy się zebrała partja dworska, podniósł się mąż ogromnej postawy, z wielkim brzuchem, karkiem byka, ubrany w dostatni kontusz wiśniowej barwy, i głosem olbrzymim, którym zagłuszył wrzawę panującą w sali, krzyknął:

— Mości panie marszałku, proszę o głos!

— A to kto? — spytał Bębnowski.

— To jest Radziwiłł, podkomorzy litewski, z partji dworskiej. On...

Nie dokończył Gogolewski, bo podniosła się jeszcze

wa od dawna rozgłosu, rozczerował mnie zupełnie. Damy z baletu i tu jak gdzieindziej, pamiętają dawno minione lata i niedziwili się wcale, gdyby mi powiedziano, iż większa ich część za czasów jeszcze ks. Paskiewicza debutować zaczęła. A i so lowe tańce koryfejek nie zachwyciły mnie wcale."

WIADOMOSCI LIEŻĄCE.

== Dzienniki petersburskie donoszą, iż główny zarząd poczt i telegrafów wygotowuje projekt rozporządzenia, przyzwalającego na wysyłkę depesz przez wrzucanie ich do skrzynek pocztowych, służących dla listów. Depesza taka powinna być zaopatrzona w odpowiednią liczbę marek.

== Now. donoszą, iż w Cesarstwie funkcjonuje 113 towarzystw rolniczych, w tej liczbie 64 samodzielne i 29 filje.

== Według Now. wr., z początkiem r. 1885-go zaczęło obowiązywać nowa taryfa o użytkowaniu lokali skarbowych, przyczem ilość osób, mających dziś do tego prawo, znacznie zostanie ograniczona.

== W gubernji wileńskiej lasy zajmują przestrzeń 821,383 dziesiątyn, z czego przypada na lasy karbowe 359,604 dziesiątyn. Prawidłowe gospodarstwo leśne w lasach prywatnych wynosi procentowo 4'5, w skarbowych zaś 28'1. Cyfry statystyczne stwierdzają nieustanne zmniejszanie się przestrzeni leśnych w gubernji wileńskiej.

== Według powziętych przez Kraj informacji wiadomości o bliskiej konsekracji dwóch nowych biskupów sufraganów jest nieuzasadniona; powstała ona widocznie ztąd, iż przed kilku miesiącami, gdy dzisiejszy biskup sufragan ks. Pollner wahał się z przyjęciem infuły, chwilowo była mowa o kandydaturze braci Chodyńskich. Obecnie żadna nowa nominacja biskupów nie jest na porządku dziennym.

== W roku zeszłym wydział paszportowy przy kancelarji oberpolcymajstra wydał osobom przebywającym za paszportami zagranicznymi, tak zwanych „ruskich widoł” 10,408; w tymże samym przeciągu czasu położono wzię na 120,954 paszportach rozmaitych osób.

== Zapis uczennic do instytutu położniczego już się rozpoczął i trwać będzie do dnia 27-go września. Wiek uczennic nie może być niższy nad lat 18 ani wyższy nad lat 30. Opłata za naukę wynosi 50 rs. rocznie.

== Wedle udzielonej nam informacji władza prasowa uchyliła podanie jednego z tutejszych dziennikarzy-literatów, dotyczące wydawnictwa pisma codziennego p. t. *Chwila*.

== Urząd starszych zgromadzenia kupców z powodu kończącej się kadencji służbowej sędziów tutejszego sądu handlowego, wybrał i przedstawił do wyboru władzy 24-eh kandydatów na wzmiankowane posady.

== Celem oszacowania gruntów, zajętych pod rozszerzenie ulic Szpitalnej i Hożej, oraz takichże gruntów, zajętych na Pradze dla rozszerzenia ulicy Targowej, wyznaczoną została komisja, która w dniu dzisiejszym zjeździe na miejsce.

== Ulica Nowogrodzka, pomiędzy Kruczą a Bracką, wkrótce otrzyma nowy bruk i rozszerzone z obu stron chodniki. Roboty są już prawie na ukończeniu.

== W dniu wczorajszym koleją terespolską wyjechał z Warszawy generał-gubernator kijowski, generał-major Drenteln.

== Henryk Sienkiewicz wrócił do Warszawy po dłuższym pobycie za granicą.

== Z Towarzystwa ogrodniczego.
Nie myliliśmy się przewidując, że Towarzystwo ogrodnicze warszawskie znajdzie bardzo przychylnie uznanie w szerokich kręgach publiczności, któż bowiem nie jest amatorem roślin i kwiatów i któż może nie uznać pożytku, jaki kraj odniesie z pracy wspólnej na tem wdzięcznym polu.

Do oznaczonego terminu zorganizowania się stanowczego przez wybór zarządu, tj. do dnia 11-go października daleko jeszcze, a już ze wszech stron nadchodzą deklaracje i zapytania.

Oprócz objętych pierwszą listą inicjatorów Towarzystwa na członków założycieli zapisali się już pp. Tomasz hrabia Zamoycki, Feliks Sobański i Juliusz Wertheim.

Naczłonków rzeczywistych pp.: Hipolit Chwalibóg, Henryk Wróblewski, Aleksander Kopijowski, Antoni Nagórny, Lucjan Wrotnowski, Teodozy Badarzewski, A. Postaremczak, J. Karczmarek, Józef Skibiński, Józef Krasuski, Antoni Stachowski, Władysław Radwan, Wiktor Magnus, Stanisław Choromański, Wojciech Sawicki, Antoni Borkowski, Józef Sporny, Antoni Skrzynecki.

Z dam panie: Marcela Kaczyńska, Joanna Wertheim, Helena Okręt.

Komitet zarządzający krząta się pilnie około kompletowania list i przygotowania wszystkiego do zorganizowania Towarzystwa.

== Egzamina w muzeum pszczelniczym.
Wczoraj do egzaminu pszczelarskiego przystąpiła grupa męzka, składająca się z 36 praktykantów i stałych uczniów muzealnych.

Komisja egzaminacyjna od godziny 11-iej zrana do 4-iej po południu, zdołała zaledwie wyegzaminować połowę kandydatów, odkładając resztę pracy na dzień dzisiejszy.

Wczoraj również w sali muzealnej odbył się akt rozdania świadectw kwalifikacyjnych ukończonym w r. b. pszczelarkom, w liczbie których, oprócz wymienionych już w naszym piśmie, znajdują się panny: Julia Zaborowska z włocławskiego i Antonina Nowińska z Warszawy.

== Fotogramy skierniewickie.
Oglądaliśmy wczoraj w zakładzie fotograficznym

„Konrada”, pierwsze, nawpół jeszcze wykończony egzemplarze reprodukcji zjazdu skierniewickiego.

Zdjęto ogółem 20 scen żywo obrazujących najciekawsze chwile spotkania, przyjazdu, oraz przegląd wojsk.

== Jeszcze kalendarz.
Oprócz wszystkich już wymienionych wydawnictw kalendarzowych, ukazuje się jeszcze jeden nowoza-
twierdzony, treści humorystycznej.

Będzie to szósty w rzędzie wydawanych stale a poświęconych bożkowi śmiechu.

== Ze zwierzyńca.
Dwie ułaskawione wydry będą miały niezadługo ozdobny murowany domek, zaopatrzony w wodę i inne potrzeby.

Domek ten jest już na ukończeniu.

== Z Wisły.
Wisła z powodu bardzo niskiego stanu wody coraz niedyskretniej odsłania tajemnice swego łona.

Ogromna mielizna rozciąga się pomiędzy mostem a Saską Kępą i gdyby nie kilkanaście łoci koryta w którym to miejscu stan wody jest wyższy i prąd większy, można by było całą rzekę od Pragi do Warszawy przejść wbród.

== Handel jabłkami.
Pomimo słonych cen jabłek na galarach, dwa z nich, po rozsprzedaniu towaru, już odpłynęły, a i na pozostałych także niewiele owoców się zostało.
Znaleźli się bowiem wbrew przewidywaniu kupey, których drożyzna nie odstraszyła od nabywania.

== Nabiał.
W przeciągu tygodnia ceny nabiału podskoczyły prawie w dwójnasób.

Za przyczynę tego zjawiska podają roboty w polu około kopania ziemniaków.

== Licytacje.
W dniu wczorajszym odbyły się aż cztery licytacje sklepów, których właściciele ogłosili swoje upadłości.

Jest to jeden z wymownych objawów zastoju handlowego, na jaki uskarża się obecnie kupcy i przemysłowcy.

== Z nieporządków miejskich.
Mieszkańcy powisła, a w szczególności Sołca uskarżają się na nieczyste powietrze, powstające z rozmaitych odpadków, wyrzucanych na plac, położony nad Wisłą.

Wyboru tego miejsca na śmieczisko publiczne nie można w żadnym razie uznać za stosowny.

== Chodnik.
Ulica Marszałkowska, w drugiej połowie za aleją Jerozolimską, doczekała się nareszcie chodnika po lewej stronie.

W dniu dzisiejszym już ułożono kwadraty z asfaltu, tuż przy domu p. Markoniego.

Należałoby równocześnie zarządzić i polewanie samej ulicy, gdyż przy obecnej suszy niepodobna po-

większa wrzawa i śmiechy, co bowiem Poniatowski poeznie swoje: „Mości panie marszałku, proszę o głos!”—to to samo powtarza Radziwiłł.

I tak to się kilka razy powtórzyło wśród śmiechów i wrzawy.

Cała izba przedstawiała zaprawdę dziwne widowisko. Żaden poseł nie siedział, jeno wszyscy stali i to nie na swoich miejscach, ale zgrupowani w dwa wielkie odłamy. Koło nich kręciło się mnóstwo szlachty zbrojnej. Wielu niosło pod pachą duże, długie rapiry niemieckie.

Kiedy się tak cętuje Poniatowski z Radziwiłłem, a wszystkiemu temu przypatruje się Zaprzaniec z oczyma wylupionemi na wierzch, bo pierwszy to raz był na sejmie, nagle zdaje mu się, że widzi w partji przeciwnej pana chorążego Śląskiego.

— Tak, to on, poznaję go! — szepnął do siebie na wielkie swoje przerażenie, i pochyliwszy się do ucha Bębnowskiego, rzecze mu:

— Chorąży tu jest!...

— Gdzie? — porwał się Bębnowski.

— A oto, naprzeciwko! Schylił się, bo nas zobaczy!...

Jakoż chorąży, błądząc oczyma po sali sejmowej, właśnie w tę stronę spojrzał, i gdyby się nie byli schyliłi za plecy innych, byłby ich spostrzegł.

— Do diabła — mruknął Bębnowski — to źle!...

I oheja! już o tem powiedzieć Gogolewskiemu, gdy nagle Poniatowski zaczął wołać:

— Znajduje się między nami nieszlachcie Bryl, poseł warszawski!...

Mało kto zapewne słyszał te słowa, gdyż wrzawa z obu stron się podniosła ogromna:

— Nie masz zgody na głosowanie przed obraniem marszałka!

A inni krzyczeli:

— Prosimy o głos dla posła mówiącego!...

Krzyk był tak wielki, że nie już zrozumieć nie można było. Kto jeno mógł, dobywał głosu; odgrazano się sobie, wyzywano, wytrząsano pięściami. Aż nagle w partji dworskiej, z tłumem ukazała się szabla z furdymmentem, trzymana przez rękę obleczoną w rękawiczkę z łosiowej skóry, z karwaszami po sam łokieć długimi. W jednej chwili zabłysnęło setki szabel. Tym, którzy byli we francuskich sukniach, szybko podano rapiry i w tymże momencie obie partje odskoczyły ku ścianom, robiąc środkiem próżny przedział, i mierzając się wścieklemi oczyma.

W tłumie tym, w chwili gdy odskakiwano ku ścianom, widzi Bębnowski jak kilku z partji dworskiej, a między nimi Śląski, poepchniętych zostało i zatoczyło się gwałtownie ku partyzantom familji. Chorąży, zapewne przestraszony tem, zrobił mlynca szablą i ciał jakiegoś junaka, z czapką silnie na o czy naciśniętą, po łbie. W jednej chwili w odwet kilkanaście szabli błysło i nim Bębnowski mógł skoczyć na ratunek ojcu swej żony, ten już leżał na kamiennej posadzce z głową straszliwie posiekaną, krwawy cały.

W wściekłym uniesieniu porwał Bębnowski drgającego jeszcze konwulsjami konania Śląskiego i z szablą w prawej ręce, a z ciałem w lewej ruszył ku drzwiom krzycząc:

— Bodaj was jasny piorun trząś, zboje!...

Nikt na niego nie zwracał uwagi, zajęty eżem innem, więc wyniósł chorążego na dziedziniec zamkowy, wołając wielkim głosem:

— Wody! wody! kto w Boga wierzył!...

Przybiegli i Zaprzaniec, który na to wszystko patrzył, i Gołabek także, i skoczyli po wodę. Chorąży jeszcze dyszał, ale był tak straszliwie posiekany i tak zlaný krwią, że nie mógł w żaden sposób żyć.

Mnóstwo gawiedzi otoczyło Bębnowskiego, który kłęcząc na bruku, trzymał niepodobną do ludzkiej głowę chorążego na swych kolanach. Nareszcie Zaprzaniec przyniósł w czapce trochę wody. Przynęli nią na twarz Śląskiego raz i drugi. Otworzył swe duże oczy, popatrzał jak błędny na otaczających i na Bębnowskiego, zadrżał i szepnął:

— Bębnowski! weź ślub z Andzia!...

— Jużem wziął, ojcze!...

— Przebaczam ci wszystko!... i skonał.

Po wspaniałym pogrzebie tak marnie zgładzonego ze świata chorążego, młodzi małżonkowie już ani chwili nie chcieli bawić w Warszawie, zwłaszcza pani Bębnowska, która przy całym swym burzliwym charakterze kochała bardzo ojca. Bębnowski też, ucieszony przebaczeniem konającego, mając protekcję księcia wojewody i zapewnienie, że go nikt imać ani też niepokoić nie będzie o dawne sprawy, ruszył z żoną do Drugni i tam osiadł. Za zabrane zbójom pieniądze wybudował w Widelkach, nieopodal jaskini, śliczną kapliczkę, która do ostatnich prawie czasów tam stała.

Zaprzaniec zaś przywiązał się mocno do partji familji a otrzymawszy od niej, jako posag swej żony, kilka wiosek w głębokiej Litwie, osiadł tam nie na długo wprawdzie, bo w kilka lat wielka burza wyciągnęła go z zacisza domowego. Ale to już nie należy do naszego opowiadania.

Gołabek zaś gospodarzył w majątku Zaprzaniecy i kiedy ten wyruszył na bohaterską walkę konającą republiki szlacheckiej, poleciał z nim i zginął w bitwie pod Stołoniczami.

Owsa niewiele—ogółem 80 korey. Kraj nasz nie wiele owsa produkuje a dowoży z Cesarstwa sa male

Zajęcia w polu obecnie w pełnym biegu przeszkadzają
zajęciu się handlem.

Placono 3.30—3.75 za korzec.

Siana i słomy wcale dziś na targ nie dostawiono.

J. Wł.

Sprawozdanie z handlu skórami.

Popyt na skóry wołowe wzrasta się ciągle i pomimo znacznych dowozów bydła stepowego na targ praski, popyt ten nie może być zaspokojony.

Kupują dużo i chętnie, a wskutek tego ceny podnoszą się. W ostatnim tygodniu za skóry w sztukach na żywym bydła placono od 13 rs. 50 kop. do 17 rs. 50 kop., za wyjątkowo dobre i wielkie 18 rs. do 19 rs. 50 kop.

Zwykła ta rocznie się wznosiła na podwyżkę ceny w sprzedaży na wagę, tak iż za skóry nie oczyszczone z rogami placono wedle wagi całej sztuki:

za 60—68 funtów 15 1/2 kop. za funt
" 68—75 " 16 1/2 " "
" 75—80 " 17 1/2 " "

Skóry oczyszczone bez rogów o 1 kop. na funcie drożej z zastosowaniem tegoż samego stopniowania.

Skórki cielęce z powodu braku pięknego towaru w zaniechaniu.

Uposobienie jednak mocne i ceny za towar dobry wysokie.

W tygodniu ostatnim na potrzeby garbarni warszawskich zakupiono z zagranicy, a mianowicie w Krakowie i Lwowie 2.000 sztuk.

Ceny od 21 rs. do 23 rs. 50 kop. za pud.

J. Wł.

WYKAZ DEPEŚ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dniu 16-ym września roku 1884-go, a niedoręczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:

Cezarjusz Glebowicz, urzędnik prokuratury, — Gorec Komp. — Maszynowski Wadowski, Twarda 42, — Karol Zieliński, Piwna 45 m. 12, — A. Bindernagel, — Feliks Sachs, — Izie Frenkel dla Lebowicza, — Jungerman, jamburski pułk dragonów, — Doliwa, Krakowskie-Przedmieście dom Rezlera, — Mendel Grinberg Stok, Franciszkańska, — Jerozolimka 18c, — Pcenf, Ogrodowa 8, — Kiedrzycki, Ogrodowa 2 mieszkanie Rybieckiej, — Fijałkowski, Bednarska 16 dom Kowalskiej, — Krebs, Żelazna 25, — Zofja Harting, Chmielna 1.

Uwaga. Osoby, życzące odebrać którą z wyżej wymienionych depeś, winny przedstawić stacji telegraficznej dowód legitymacyjny.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Słusarzowi z Długiej.* — Parę dni temu drukowaliśmy właśnie telegram berliński, przestrzegający, iż z wychodźstwem do Afryki wstrzymać się należy aż międzynarodowe towarzystwo zorganizuje projektowane państwo kolonialne nad rzeką Kongo, co zapewne nie tak zaraz nastąpi. W ogóle jednak, wierząc nam pan, że o chleb w kraju łatwiej niż za morzem. Ci nawet wychodźcy, którzy nie padli ofiarą klimatu, nieznajomości języka i nieprzyjaznych miejscowych stosunków, ci nieliczni, którzy za morzami doszli do dobrobytu i fortuny, opowiadają o sobie: „Powiodło nam się, to prawda, ale gdybyśmy w kraju tak pracowali i oszczędzali, jak tam musieliśmy pracować, odnawiając sobie wszystkiego, tobyśmy się byli dorobili takiej samej, a może nawet większej fortuny.”

— *Panu L. z Ptasiej.* — Wysokości opłaty w gimnazjach galicyjskich nie znamy dokładnie, w każdym razie nie przenosi kilkunastu złr. rocznie. Wiek uczniów jest ograniczony tylko pod tym względem, iż nie przyjmują zbyt młodych.

— *Panu Bronisławowi G. z Nowej Pragi.* — Szkoła dramatyczna obecnie w Warszawie nie istnieje, nie możemy zatem wskazać jej adresu.

— *Panu Ma. w Piotrkowie.* — Chętnie. Może sz. pan, jako bliżej tą sprawą zainteresowany i lepiej poinformowany, zechce sam odnośne uwagi nam zakomunikować.

— *Panu E. W.* — Autor, ukrywający się pod pseudonimem Gregora Samarowa, nazywa się Oskar Medding. O ile wiemy, romans „Plewna” dotąd na język polski tłumaczonym nie był.

— *Panu X. de X.* — Zajmowanie miejsc cudzych w teatrze jest niewłaściwością, na którą nie ma innej rady, jak upomnienie się o swoje prawo, bądź osobiście, bądź za pośrednictwem biletera. Kto miejsce niewłaściwie zajęte przez grzeszność opuszcza, a sam tymczasem inne, chwilowo wolne, zajmuje, robi zamiast jednego dwa nieporządki.

— *Komiteć centralny wsparcia i pomocy dla dotkniętych powodziami* ma zaszczyt podać do wiadomości publicznej wykaz wpływów i ofiar za czas od dnia 23-go sierpnia do 6-go września r. 1884-go, a mianowicie: ogół wpływów po dzień 23 sierpnia wynosił s. 39,901 r. 82, do dnia 6-go września przybyło: księgarnia Paprockiego od Kułakowskiego z Ekateri-

nosławią rs. 1 k. 20, redakcja „Kurjera warszawskiego” rs. 641, redakcja „Przeglądu katolickiego” rs. 1,184 k. 66, naczelnik powiatu skierniewickiego dochód z zabawy w d. 5-ym sierpnia urządzanej rs. 105 k. 6, Pieńkowski od urzędników, dozorców i robotników żytyńskiej rafinerji cukru rs. 132 k. 55, redakcja „Kłosów” rs. 41 k. 33, obywateli powiatu kaniowskiego (1) rs. 191 i 600 pudów zboża, którego sprzedaż poręczona została p. B. Werner; obywatele powiatu nowoaleksandrowskiego: Karol Kościółkowski rs. 25, Władysław Komar rs. 15, K. Hryniewicz rs. 15, C. Komorowski rs. 10, J. Komar rs. 10, A. Z. rs. 10, P. Komorowski rs. 10, Jan Komorowski rs. 5, Stanisław Antoszewski rs. 10, R. Kościółkowski rs. 10, Rutkowski rs. 5 — razem rs. 125. Ogółem dochód wynosi rs. 42,323 k. 62, że zaś z tego wydatkowano, jak poprzednio wykazano było, rs. 12,529 k. 77, pozostaje przeto w kasie rs. 29,793 k. 85. — Warszawa dnia 15-go września roku 1884-go. — Za zgodność członków komitetu sekretarz *Kazimierz Dobiecki.*

— Do zarządu okręgowego warszawskiego Towarzystwa Krzyża czerwonego wpłynęło od dnia 1-go lipca do 1-go sierpnia r. b.

A) Na korzyść Krzyża czerwonego.
Od A. G. Lewe rs. 2, od duchowieństwa ścieleckiego okręgu rs. 14 kop. 25, od mieszkańców gminy Mińsk powiatu nowomińskiego rs. 2 kop. 40, od protorejy W. Stalenikowa rs. 3, od N. A. Żalobowa rs. 3, od niewiadomej osoby rs. 1, od generał-majora Griszyna rs. 3, od duchowieństwa 1-go okręgu włodawskiego rs. 21 kopiejek 85, od księcia N. N. Manwelowa rs. 5, od urzędników kasy powiatowej w Opocznie rs. 1, zebrane przez proboszcza 1-go hrubieszowskiego okręgu rs. 13 kop. 90, wyjęte ze skarbniki komory Łubicz rs. 5, od generał-majora Broka rs. 10, od pp. naczelników zarządów powiatowych żandarmskich i od mieszkańców gubernji łomżyńskiej rs. 189, od mieszkańców powiatu włodawskiego rs. 12 k. 26, od duchowieństwa dekanatu sandomierskiego rs. 14, od urzędujących na punkcie przechodowym Osieku rs. 3, z takiegoż punktu w Piotrkowie rs. 5 kop. 50, wyjęte ze skarbniki na punkcie przechodnym Skulsk rs. 1 k. 2, od A. W. Istomina rs. 3, od generał-majora Kotowa rs. 10, od pułkownika Martynowa rs. 10, od jego małżonki E. A. Martynowej rs. 10, od pp. oficerów 3-iej gwardyjskiej konnej baterji rs. 12, od S. L. Dzierżanowskiego rs. 1, od inżyniera-podpułkownika Gawryłowa rs. 3, od N. N. Hornberga rs. 2, od jego małżonki O. A. Hornbergowej rs. 2, od rzeczywistego radcy stanu Kossakowskiego rs. 1, od A. J. Kryszke rs. 3, od F. F. Rydzikowskiego rs. 1, od D. S. Żółtowskiego rs. 1, od K. F. Mengdena rs. 1, od barona G. K. Briunkinga rs. 3, od urzędników okręgu leśnego piotrkowskiego rs. 10 kop. 95, od J. A. Wertheima rs. 10, od porucznika Czudowicza rs. 3, od radcy honorowego Akselroda rs. 1, od barona S. L. Lessera rs. 10, od F. A. Pruchnickiego rs. 1, od K. K. Papłonskiego rs. 1, od B. D. Dmitriewa rs. 1, od generał-majora Zdanowa rs. 5, od K. E. Strasburgera rs. 3, od W. P. Stolinowa rs. 1, od F. K. Klejberga rs. 3, od A. Ginsa rs. 1, wyjęte ze skarbniki na komorze celnej w Dobryniu rs. 1 k. 36, wyjęte ze skarbniki na komorze celnej Zieluń rs. 3, od urzędników w zarządzie poczt gubernji radomskiej rs. 5 k. 25, od radcy stanu Bernana rs. 1, od mieszkańców radzyńskiego powiatu rs. 21 k. 71, od generał-majora Teplowa rs. 10, od małżonki jego E. P. Teplowej rs. 10, od J. M. Kryczykowa rs. 1, od J. Rycerskiego rs. 1, od rzeczywistego radcy stanu Kurlowa rs. 10, od inżyniera K. F. Rejna rs. 10, wyjęte ze skarbniki na punkcie przechodnym w Dąbrowie kop. 20, od pułkownika Gałuchowa rs. 3, od generał-majora de Wiler-de-l-Il Adam rs. 10, od jego małżonki L. J. de Wiler-de-l-Il Aam rs. 10, od F. O. Zajkowskiego rs. 1, od radcy tajnego Ryżowa rs. 3, od inżyniera A. N. Ryżowa rs. 3, od P. Radziszewskiego rs. 1, od F. N. Zanowskiego rs. 2, od podpułkownika Gosztowta rs. 1, od P. P. Juraka rs. 1.
Razem wpłynęło w m. lipcu rs. 534 kop. 65, z remanentem zaś z dnia 1-go lipca rs. 76,264 kop. 52. Z tej sumy wydatkowano rs. 6,775 kop. 57 1/2, pozostaje przeto z dniem 1-m sierpnia r. b. rs. 69,491 kop. 94 1/2.

B) Na korzyść zgromadzenia warszawskiego siostr miłosierdzia św. Elżbiety.
Od protorejy W. Stabnikowa rs. 1, od duchowieństwa okręgu 1-go włodawskiego rs. 1 kop. 15, od mieszkańców gminy Dobra powiatu brzezińskiego rs. 7, z rady opiekuńczej dobroczynności publicznej powiatu hrubieszowskiego rs. 106, od urzędników zarządu pocztowego gubernji radomskiej rs. 2 kop. 5, od mieszkańców powiatu radzyńskiego rs. 1.
Razem wpłynęło w m. lipcu rs. 118 kop. 20. Znajduje się w ogóle w dniu 1-ym sierpnia r. b. rs. 34,006 kop. 31 1/2.

C) Na korzyść komitetu okazania pomocy dymisjonowanym wojskowym i ich rodzinom.
Od T. P. Wolensa rs. 5, od M. N. Kuryłowicza rs. 5, od

1) Ofiary w zbożu i gotowiznie, staraniem p. Kazimierza Konopackiego z Ulanik, złożyli obywatele powiatu kaniowskiego gub. kijowskiej, jak następuje: Cezary Jacewski rs. 20 i zboża pudów 100, Kazimierz Konopacki rs. 20 i zboża pudów 100. Wł. Biron rs. 6, Włodzimierz Hurkowski rs. 25 i zboża pudów 100, Józefat Bajkowski rs. 25, Aleks. Neiman rs. 20 i zboża pudów 100, Hilary Konopacki rs. 30, dr Walenty Grabowski rs. 2, Roman Szyszko rs. 5, Bolesław Pawłowski rs. 5, Seweryn Gniewkowski rs. 1, Halicki rs. 1, Kuźma Szapospnik rs. 1, Iwan Szapospnik rs. 1, Wasyl Korzenko rs. 1, Jan Jarzewski rs. 10, Aleks. Podhorski rs. 5, Gerard Bajkowski rs. 10 i zboża pudów 25, Jadwiga Truttschel zboża pudów 50, Genowefa Proskarzyna rs. 25 i zboża pudów 50, Hilary Neiman rs. 5, dr Edward Malinowski rs. 10, Antoni Channie rs. 25, Ludwik Jankowski rs. 5, Władysław Perro rs. 5, Eljasz Sucharzewski rs. 10, Stanisław Sucharzewski rs. 5 i Tomasz Rokossowski rs. 5. Tym sposobem zebrano od ofiarodawców razem zboża (żyta i pszenicy ozimych) 525 pudów i rs. 283 gotówką; a że z tej ostatniej sumy p. Kazimierz Konopacki na dokupienie 75 pudów żyta, dla dopełnienia ładunku całego wagonu wydał do stacji kolei rs. 27, razem rs. 92, pozostałe rs. 45, na zakupienie 70 worków rs. 20 i na transport zboża rs. 191 i 600 pudów zboża, za pośrednictwem pani Zofji Aleksandrowicz, otrzymał komitet, jak wyżej wykazano.

generał-majora Deppa rs. 5, dd generał-majora Kotowa rs. 5, od pp. oficerów 3-iej baterji konno-artyleryjskiej gwardyjskiej brygady rs. 8, od pułkownika Martynowa rs. 5, od jego małżonki E. K. Martynowej rs. 5, od rzeczywistego radcy stanu Hornberga rs. 2, od jego małżonki O. A. Hornbergowej rs. 2, od areybiskupa chełmsko-warszawskiego Leoncjusza rs. 25, od S. P. Krzeczakowskiego rs. 2, od J. J. Magnuskiego rs. 5, od budowniczego A. Bema rs. 5, od generał-majora Wodara rs. 25, od Aleksandry Sidorowskiej rs. 10, od generał-majora Teplowa rs. 5, od jego małżonki E. P. Teplowej rs. 5, od M. W. von Ewert rs. 2, od tajnego radcy Ryżowa rs. 3, od inżyniera A. N. Ryżowa rs. 3, od rzeczywistego radcy stanu Styczakowskiego rs. 5, od generał-lejtnanta Szpadjera rs. 25, od jego małżonki A. A. Szpadjerowej rs. 25, od pułkownika Agapiejewa rs. 5, od jego małżonki M. G. Agapiejowej rs. 5.

Razem wpłynęło w ciągu m. lipca 207, a znajduje się w dniu 1-ym sierpnia r. b. rs. 1,201.

— Dr *Stummer* powrócił do Warszawy. (2947)

Wyprzedaż

wyrobów tabaczych z ustępstwem
znacznego rabatu.

Sklep obszerny

z pakamerem, urządzeniem, towarem, lub bez, od lat 16-tu z powodzeniem prowadzony, do odstąpienia zaraz lub od nowego roku. Długa nr 17. (2928)

DOM HANDLOWY

J. Fiałkowski & Co.

w Warszawie, Ziemię plac nr 11,
załatwia wszelkiego rodzaju sprawunki, zakupy towarów i produktów, oraz wysyłkę tychże. (2706)

— *Prawdziwa Sasaparylla Colberta* leczy wszelką ostryść i nieczystość krwi. Należy wystrzegać się podrobionej i uważać na różowy podpis *J. Glaten* na etykiecie. Marka fabryczna jest deponowana. Dla większej pewności kupować należy w Warszawie: u Lilpopy, Mrozowskiego, Spiessa i Syna i u Zeuschnera. (1)

Rozkład jazdy na drogach żelaznych.

POCIĄGI	Wschód	
	godziny	minuty
Warszawsko-Wiedeńska:		
Pośpieszny 3 klasy	6 — rano	2 50 wiecz.
Osobowy 3 klasy	11 10 rano	5 55 pot.
Osobowo-miejski 3 kl. do Piotrkowa	6 50 wiecz.	10 10 rano
Powyższe pociągi łączą się z drogą łódzką		
Kurjerski 2 klasy	9 15 wiecz.	6 15 rano
Warszawsko-Bydgoska:		
Kurjerski 2 klasy	3 15 po poł.	2 35 po poł.
Osobowy 3 klasy	7 — rano	10 35 wiecz.
Osobowo-miejski 3 kl. do Kutna	4 40 po poł.	8 25 rano
Warszawsko-Terespolska:		
Pocztowy 3 klasy	3 50 po poł.	1 49 po poł.
Osobowy 3 klasy	8 15 rano	7 18 wiecz.
Osobowo-towarowy 3 klasy	10 — wiecz.	8 13 rano
Osobowo-miejski 3 kl. do Mrozów	3 30 po poł.	9 11 rano
Warszawsko-Petersburska:		
Kurjerski 2 klasy	10 13 rano	7 43 wiecz.
Osobowy 3 klasy	6 48 wiecz.	3 33 rano
Pocztowy 3 klasy	11 35 wiecz.	9 8 rano
Nadwisiańska do Kowla:		
Pocztowy	3 40 po poł.	2 — po poł.
Osobowy	8 — wiecz.	8 12 rano
Osobowy do Lublina	7 45 rano	10 54 wiecz.
Nadwisiańska do Mławy:		
Pocztowy	6 50 wiecz.	10 43 rano
Osobowy	9 20 rano	8 17 wiecz.
Osobowo-miejski do Nowo-Georgiewska	4 — po poł.	9 18 rano

Pociągi spacerowe.

a) w każdą niedzielę i święto:

Do Skierniewic oraz stacji i przystanków pośrednich, pociągami odchodzącymi godzinie 6-iej, 7-iej i 10-iej rano, oraz o 3-iej m. 15 po południu. Powrót tylko oddzielnym pociągiem, przybywającym do Warszawy o godzinie 11-iej m. 5 wieczorem.

Do Mrozów oraz stacji i przystanków pośrednich, osobny pociąg wychodzący z Pragi o godzinie 9-iej minut 50 zrana, a powracający na Pragę o godzinie 9-iej minut 59 wieczorem.

b) w każdą sobotę i w przeddzień każdego święta:

Do Ciechocinka, wyjazd każdym pociągiem kolei bydgoskiej, powrót w niedzielę lub nazajutrz po święcie, również każdym pociągiem.

— **Statki parowe** odchodzą z Warszawy do Płocka codziennie (oprócz niedziel) o godzinie 9 z rana. — Z Płocka do Warszawy codziennie (oprócz niedziel) o godzinie 8 z rana. — Z Nowej-Aleksandrii (Puław) do Sandomierza w poniedziałki, środy i piątki o godzinie 5 min. 30 z rana. — Z Sandomierza do Nowej-Aleksandrii (Puław) we wtorki, czwartki i niedziele o godzinie 7 z rana. U W.A.G. Bilety spacerowe do spotkania statku idącego z Płocka po rs. 1 od osoby.

— **Statek „Zefir”** kursuje, utrzymując stałą komunikację pomiędzy Nowo-Aleksandrią (Puławami) a Sandomierzem. Odpywa z Nowej-Aleksandrii w niedziele, wtorki i czwartki o godzinie 5-iej z rana; z Sandomierza zaś z powrotem w poniedziałki, środy i piątki o godzinie 7-iej z rana.

W drukarni *Kurjera Warszawskiego*. — Plac Teatralny nr. 473c (nowy 5).

Redaktor *Wacław Szymanowski*. — Sekretarz Redakcji *Tadeusz Czanecki*. — Wydawca *Gustaw Gebethner*.

Дозволено Цензурою — Варшава 6 (18) Сентября 1884 г.